

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE:
EGY ÓRA 280 KORONA, NEGYEDÉVRE 8 KORONA,
FÉLÉVRE 16 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 32 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49.

Wilson válaszolt Németországnak

Ujabb feltételeket ir elő és biztosítékot követel

Há g a, október 15. A holland *Nieuws Bureau* jelenti: *Lansing* külügyi államtitkár ma a következő jegyzéket adta át a svájci diplomáciai ügyvivőnek:

Megvizsgálván a német kormány-
nak e hó 12-én átadott közlését, föl-
kérem a következő válasz továbbítá-
sára:

Az elnök január 8-iki beszédében
és későbbi nyilatkozataiban foglalt fel-
tételeknek a német kormány és a né-
met birodalmi gyűlés többsége által
feltétlen elfogadása főhatalmazza az
elnököt arra, hogy a döntés felől, ame-
lyet a német kormány október 8-iki és
9-iki nyilatkozatával hozott, a követ-
kező nyilatkozatot tegye:

Mindenekelőtt meg kell érteni azt,
hogy a megszállott területek kiürítése
és a fegyverszünet feltételeiről való
döntés olyan dolog, amelyet az Egye-
sült Államok és a vele szövetséges ha-
talmak kormányai katonai tanácsadói-
nak véleménye alapján kell elhatározni.
Az elnök kötelességének tartja,
hogy az amerikai kormány oly megál-
lapodást ne létesítsen, amelyek nem
szolgáltatnak abszolút garanciákat
arra, hogy az amerikai és a szövetsé-
ges haderőknek a harcatereken megma-
radjon a föltétlen tulsulya. Hasonlóké-
pen kötelessége hozzáülni azt, hogy
sem az amerikai kormány, sem ő nin-
csenek meggyőződve, hogy ama hatal-
mak, amelyek az Egyesült Államokkal
szövetségben vannak, hozzájárulnak a
fegyverszünet tárgyalásokhoz addig,
amíg a német fegyverek folytatják tör-
vénytelen és embertelen cselekedetei-
ket. Ugyanabban a pillanatban, amikor
a német kormány az amerikai kormány-
hoz békeajánlattal fordult, a német ten-
geralattjárók a tengeren hajók elsül-
lyesztésével vannak elfoglalva, sőt
nemcsak hajóknak, de a mentőszá-
doknak elsüllyesztésével is. A németek
Flandriában és Franciaországban visz-
szavonulásuknál mindent kímélet nél-
kül elpusztítanak. Azt a tényt pedig az
amerikai kormány és a vele szövetsé-

ges kormányok, hogy a németek azo-
kat a tárgyakat, amelyeket olyan vá-
rosokból és falvakból, amelyeket nem
pusztítanak el, elrabolják és a lakossá-
got elcipelik, mindig a civilizált hadvi-
selés szabályai megszegésének tekint-
tik.

Az is szükséges, — nehogy félre-
értés támadjon, hogy az elnök nyoma-
tékosan hívja föl a német kormány
figyelmét a békefeltételek egyikének a
megszövegezésére és ama nyiványaló
szándékára, amelyet a német kormány
elfogadott. Az a pont az elnök amaz
üzenetében van, amelyet június 4-ikén
mondott el. Ez a pont úgy szól, hogy
minden olyan önkényes hatalom meg-
szüntetése szükséges mindenütt, amely
egyedül, titokban és saját akarata sze-
rint megzavarja a békét. Ha ezt a ha-
talmat nem is lehet megsemmisíteni,
a tényleges tehetetlenség fokára kell
csökkenteni. Ez a hatalom, amely most
a német nemzet sorsát irányította, épen
egyike azoknak, amelyekre az elnök
beszédében célzást tett. A német kor-
mánynak módjában van, hogy változ-
tasson ezen. Wilson elnök fentemlített
szavai természetesen egyikét jelentik
ama feltételeknek, amelyeket még a
béke előtt teljesíteni kell, ha a békét
a német nép a saját cselekményével
akarja elérni.

Az elnök kötelezve érzi magát an-
nak kijelentésére, hogy a béke egész
megvalósítása nézete szerint függeni
fog azon biztosítékok határozottságá-
tól, amelyek ebben az alapvető kér-
désben nyújthatók lesznek.

Elengedhetetlen lesz, hogy a Né-
metország ellen szövetséget kötő kormá-
nyok kétségtelemül tudják, kívül tár-
gyalnak.

LANSING ROBERT.

Burián megokolta békeajánlatunkat

A külügyminiszter expozéja
a delegáció külügyi albizottságában

Bécs, október 15.

A delegáció külügyi albizottsága ma ülést
tartott, amelyen *Burián* István gróf külügy-
miniszter elmondta expozéját.

Károlyi Mihály gróf napirend előtt szó-
lalt föl, amikor azt bizonyította, hogy a há-
boru a mi külügyi kormányunk provokálta az
ultimátummal, amelyet a német császárral és
a német politikusokkal megbeszéltek. Hibáz-
tatja, hogy nem fogadták el Anglia közvetítő
ajánlatait akár a londoni konferenciával, akár
Belgrád ideiglenes elfoglalásával. A szövetsé-
gési hűséget sem kellett volna a végletekig
vinni. A delegációt nem tartja életképesnek.

Wekerle Sándor miniszterelnök reflektált
Károlyi szavaira. A delegációról törvény in-
tezkedik; míg ez fennáll, meg kell tartani. —
Nem tartja politikai előrelátásnak, hogy a
Szerbia elleni háborút előre elkészített go-
nosztetnek állítja oda. Szerbia nagyobb ha-
talmak tendenciája szerint indított háború s
nekünk hazánkat kellett védeni, amiben Né-
metország segítségünkre volt. Németország-
tól külön békét kötni: elhibázott politika. Fel-
adatunk, hogy Németországot a béke útjára
vezessük.

Ezután *Burián* István gróf külügyminisz-
ter mondta el mely hatást keltett expozéját.

— Az utolsó albizottsági ülés óta —
mondta a külügyminiszter — a külpolitikai
helyzet mélyreható változásokon ment át. —
Megállapíthatom, hogy a központi hatalmak-
nak október 4-én Wilsonhoz tett békeajánlása
kialátást nyújt arra, hogy *belátható időn belül*
sikerül elérni az ellenségeskedés beszüntetését
valamennyi harcvonalon és megkezdeni a
tárgyalásokat az általános, tartós és igazsá-
gos béke érdekében. Hogy a béke kérdése a
legutóbbi időben olyan gyorsan volt közelebb
hozható, abban leli magyarázatát, hogy az
általános nemzetközi helyzet minden olda-
lon új nyitott ama belátásnak, hogy a hábo-
runak *mielőbb véget kell vetni.* Végre teljesen
érvényre kell jutnia ama meggyőződésnek,
hogy *e nagy küzdelmet nem okvetlen kell a*
fegyvereknek eldöntenie. E belátás ellensé-
geinknél ugyan még nem jutott szóbeli meg-
nyilatkozáshoz, de náluk is tovább érlelődött.
Azért volt szükséges, hogy valamelyik fél rá-
szánja magát elhatározó lépésre. Bulgáriának
komolyabb balsikere miatt az ententehez
fegyverszünet engedélyezése miatt intézett
megkeresése csupán siettetett szándékolt bé-
keajánlást. Bulgáriának a háborúból való
kikapcsolódása arra kényszerítette szövetsé-
ges társait, hogy délkeleten új harcfrontot
állítson föl az entente keleti hadseregével
szemben, mint védőfalat. — Ezen új alakulás
folytán mégis nyilvánvalóvá lett, hogy *ne-
künk döntő sikert fegyvereinktől várni nem*

URANIA
Szerecs. Csütörtök
október 16-17.

Fr. Schiller
világhírű költeménye

A harang
(die Glocke)
3 részben.
Főszereplő:
Lia Ley.

APOLLO
Szerecs. Csütörtök
október 16-17.

Fénysugar
szenzációs dráma
4 felvonásban.

az éjben
Előadások kezdete
5, 7 és 9 órákor.

URANIA
Szerecs. Csütörtök
október 16-17.

Fr. Schiller
világhírű költeménye

A harang
(die Glocke)
3 részben.
Főszereplő:
Lia Ley.

APOLLO
Szerecs. Csütörtök
október 16-17.

Fénysugar
szenzációs dráma
4 felvonásban.

az éjben
Előadások kezdete
5, 7 és 9 órákor.

lehet, ellenteink pedig a maguk részéről védelmünk megtörésére biztossággal nem számíthatnak, így kétségtelenné lett, hogy minden vérontás fölöslegessé vált.

Wilsonnak a világkérdések megoldására vonatkozó nézetei akkor sem nélkülöztek a tiszta emberiesség szellemét, amikor ellenségeink sorába lépett, így tehát kijelentései sohasem maradtak nálunk benyomás nélkül, sohasem részesültek elvi visszautasításban. Ha Wilson szeptember 26-iki beszédében a háboru pontosan körülírt céljáról szól, úgy mi a világhelyzet illetően fölfogásával szemben teljes megértéssel viseltettünk volna. — A nagy átalakulások, amelyekben egyes államok a háboru folyamán átmentek, nálunk is egyre jobban megérezték annak a szükségességét, hogy a fennálló ellentétek egy magasabb kiegyenlítő igazság szellemében megoldassanak. — E meggyőződéstől áthatva, esatlakoztunk Wilson alapelveihez. — Helyesebben értelmezve ezen alapelveket, amelynek pártatlan igazsága idővel befolyást gyakorol majd a monarchia két állama belső viszonyainak folyamatban levő rendezésére is.

Az osztrák-magyar külügyminisztérium e pillanathban még nincs birtokában a Wilson részéről adott válasznak. Annak fejtetetésébe becsátkozni, hogy Wilson miért halasztotta el részünkre a válasz elküldését, nézetem szerint nem helyénvaló, mert csak a találgatások terére lépünk. De miután Wilson azt mondja, hogy nem érzi magát jogosítva fegyverszünetet javasolni, amíg a központi hatalmak hadseregei a szövetséges hatalmak területein állanak, minthogy itt központi hatalmokról beszél, ebben Ausztria-Magyarország is beemlítendő. Miután magunk és Németország e kiírásba beleegyeztünk, ennél fogva csak arról van szó, hogy a végrehajtás technikai feltételeit állapítsuk meg. Németország válasza után, amely teljesítette mindama feltételeket, amelytől Wilson a további lépéseket függővé tenni kívánta, a mi javaslatunkra adandó választ várjuk. Bizonyára nem tulzott optimizmus, hogy a dolgok ez állása mellett felteszem, hogy közvetlenül az ellenségeskedések megszüntetésének kiűszöbén állunk és az entente-hatalmakkal rövid időn belül tárgyalásokra lépünk. A létesítendő békemű nem hozható létre az egyik napról a másikra. — A monarchia belső viszonyainak kiépítése hosszabb időt vesz igénybe.

Néhány főlshóalás után a delegáció elfogadta Tisza István gróf határozati javaslatát, hogy a delegáció iléseit elhalasszák.

„A német válasz nem jelenti a háboru végét“

Genf, október 15. A Havas-ügynökség egy hivatalosnak jelzett washingtoni táviratot közöl, amely a következőket mondja:

Washingtoni hivatalos körök kijelentik, hogy véleményük szerint a német válasz nem jelenti a háboru végét. Azt hiszik, hogy Wilson a választ elég őszintének tekinti, közölni fogja azt a szövetséges kormányokkal, mert ezek akarják megállapítani a fegyverszünet feltételeit. Hivatalos körökben ragaszkodnak ahhoz, hogy a főkérdés az, hogy tudni kell, ki vezet tulajdonképpen a mostani német kormányt? Abban az esetben, ha a kormányt a Hohenzollern vezeti, úgy kétségtelen, hogy a német válasz elfogadhatatlan.

Károly király és Sixtus herceg levelei

Berlin, október 15. Zürichből táviratozzák itteni lapoknak: Renaudel a képviselőház legközelebbi ülésén indítványozni fogja, hogy a kormány terjessze elő mindazokat az okmányokat, amelyek Károly király és Sixtus pármái herceg levélváltásáról szólnak.

A lengyelek a békekongresszuson

Berlin, október 15. A varsói lengyel kormány lépéseket tett, hogy Lengyelország külön képviselést kapjon az általános békekongresszuson. A lengyel kormány mihamarabb követtségeket akar állítani, egyelőre Kievből, Bukarestből, Bernből, Kopenhágából és Stockholmból.

Wilson előzetes tanácskozásai a német válaszról

Berlin, október 15. A Berliner Tageblattnak jelentik Rotterdamból: A Reuter-ügynökség washingtoni jelentése szerint Wilson elnök a német válaszigyék hivatalos szövegének átolvasása után tanácskozássra hívta Lansing külügyi, Baker hadügyi és Daniels tengerészeti államtitkárt a Fehér Házba. A közös tanácskozás két óra hosszat tartott.

A dánok is közeli békét remélnék

Kopenhága, október 14. Itteni semleges politikai körökben azt hiszik, hogy Németország válasza úgy van szövegezve, hogy nem lehet gunnyal visszautasítani. Wilson kérdéseire teljesen kielégítő választ ad, így tehát alkalmas a tárgyalások megindítására. — A Berlingske Tidende szerint Németország válasza olyan határozott, hogy közeli békére lehet számítani. Ha egyszer megkezdődnek a tárgyalások, akkor megtörténik a nagy világkérdések likvidálása. De hosszú idő fog eltelni, amíg a formaszertű békét aláírják és még csak majd azután kerül a sor a gazdasági, pénzügyi, kereskedelmi kérdésekre, amelyek szintén ezer veszedelmet rejtenek magukban.

Olaszországban fékezik a békehangulatot

Chiasso, október 15. Az olasz kormány és az olasz sajtó minden erejével azon van, hogy az örömmujongást, amelyet a közeli béke híre Olaszországban okozott, letompítsák. A kormány a Stefani-ügynökség utján figyelemzeti a népet, hogy a fegyverszünetet Wilson jegyzéke nem intézheti el, ehhez hozzá kell járulni az entente-kormányoknak is. Az ellenségnek minden biztosítékot meg kell adni, hogy a béketárgyalások meghiusulása esetén nem készül újabb meglepő betörésre. A lapokból kitetszik, hogy Olaszország tart attól, hogy nem éri el minden célját, amelyért háborúba vonult.

A Corriere della Sera azt követeli a központi hatalmaktól, hogy ne csak a megszállott területeket őrítsék ki, hanem azokat is, amelyeket Wilson tizennégy pontja alapján át kell engedniök. Azt akarja, hogy a központi hatalmakat teljesen fegyverezzék le, az entente-hajózásnak nyissák meg a Boszporust és a Dardanellákat, szüntessék meg a tenger-alattjáró-harcot.

A Popolo d'Italia-ban Mussolini azt követeli, hogy Németország olyan fegyverszünetet kössön, amely lehetetlenné teszi, hogy az ellenségeskedést újra megkezdhesse.

Az olasz szociálisták állásfoglalásáról nincs semmi hír, mert a kormány nem engedte azokat kiülföldre.

A zsidók képviselete a békekongresszuson

Bécs, október 15. A nagy hangversenyteremben az ausztriai zsidók gyűlést tartottak, és egyhangulag hozott határozatban kimondták, hogy a hadviselő felek mindegyike által elvont kimondott önrendelkezési jog alapján a zsidó nép számára is követelik az egyenjogúságot, a nemzeti élet szabadságát, képviseletet sürgetnek a zsidók számára az általános békekongresszuson, kívánják a palesztinai zsidó nemzeti állam megteremtését s mindazokban az államokban polgári egyen-

jogúságot, ahol csak zsidók laknak. Ausztriában követelik, hogy a zsidókat mint önálló nemzetet ismerjék el és adják meg nekik nemzeti jogukat, hogy mint nemzet működhesse nek közre Ausztria ujjaalakításában.

Wekerle nem mondott le

A király teljes bizalommal viseltetik a kormány iránt

Budapest, október 15.

Illetékes helyen kijelentették: A király nem fogadta el a Wekerle-kormány lemondását. Ma magához kérte a Bécsben időző Wekerle-t s közölte vele, hogy a lemondását nem fogadja el, mert a kormány iránt teljes bizalommal viseltetik.

Budapest, október 15.

A munkapártn és a kormánypártn azt beszélték, hogy Wekerle koncentrációs kabinetet fog alakítani a 48-as alkotmány-pártnból, a munkapártnból, az Apponyi-pártnból és az Andrássy-pártn néhány tagjából. Ha ez nem sikerülne, fúziót létesít a kormánypártn és a munkapártn között. A kérdésnek négy-öt nap alatt el kell dölnie.

Bécs, október 15.

A király ma délután fél 5 órakor fogadta Serényi Béla gróft és Návay Lajost külön-külön hallgatáson.

Bécs, október 15.

Wekerle Sándor miniszterelnök a magyar delegátusokkal délután hazautazott Budapestre.

Késik a 20 milliós kölcsön

Másfélszáz ezer korona addig a város kára

Debrecen város főrvényhatósági bizottsága a kedvező alkalmat és az annak idején mutatkozott pénzhiányt kihasználva, kimondta, hogy az Osztrák-Magyar Banknál fennálló törlesztéses kölcsönén kívül a város minden függőkölcsönét ki kell fizetni, hogy ezeknek terhes és nagy kamataitól szabaduljon a város házipénztára. E célból elrendelte egy 20 millió koronás nagyobb kölcsön fölvételét, amire több budapesti intézettől kedvező ajánlat is érkezett be s végül a közgyűlés a kölcsön fölvételét az egyik pénzügytől ki is mondta.

A fölvételt megelőző eljárás meg is indult és elég lassan le is folyt s a házipénztár úgy számított, hogy már júniusban a kölcsön rendelkezésre fog állani s a függőkölcsönök rendezhetők lesznek. Ezzel szemben az következett be, hogy ma már október közepe van és a kölcsön fölvétele még mindig nincsen jóváhagyva, illetve az ügyiratok és kötelezvények még a minisztériumban vannak. Időközben néhány függőkölcsön le is járt, azokat a régi feltételek mellett meg kellett hosszabbítani, ami a házipénztárra további megterhelést jelentett. Eddig az összeg, amelyet a város pénztára e késlekedés folytán veszített, másfélszáz ezer korona, ami a költségvetési összegeket érintvén, hét százalékos községi pótdónak felel meg.

Érdeklődtünk a késedelem oka iránt s ekkor az derült ki, hogy a kölcsön fölterjesztett ügyiratai a minisztérium elbírálása alatt felelt hosszabb ideig és azok leküldését nem sürgették kellő erővel. A minisztériumban a fölhalmozott óriási munka mellett — miután az érdekelte fél részéről különösebb erővel

MODIANO CLUBSPÉCIALITÉ

CIGARETTAPAPIR ES MŰVELY FEJÜLMŰHAYATLAN

IGYÁZZUNK A VÉDJEGYRE

nem szorgalmazták az ügyet — nem fordítottak a dolog sürgösségére nagyobb figyelmet — így az a maga rendes, lassu hivatali útján haladt.

Egyezzer volt szó arról a tanácsülésen, hogy talán levelet kellene írni a referensnek, esetleg a véletlenül Budapesten átutazó főkapitány után kellene telefonálni, hogy nézzen föl a pénzügyminisztériumba, de végre is a polgármester megelégedett azzal, hogy megbizta Vargha Elemér dr. th. főjegyzőt, írjon egy, városi ügyekkel foglalkozó belügyminiszteri tiszviselőnek, hogy szólna át a pénzügyminisztériumba a másik miniszteri titkárnak, intézze már el Debrecen 20 millió kölcsönének az ügyét. A levél meg is íródott, de a kölcsön ügye még nem érkezett le, most pedig a városnál nincs lehetősége annak, hogy ezt az ügyet kisírgessék a külszöbön álló ünnepek miatt.

A házipénztár azonban nehezen küzdöklik a terhekkel és már alig várja, hogy a 20 millió kölcsön végre perfektuáltassék, hogy az eddig is megzavart háztartás még nagyobb zavarokat ne szenvedjen az 1918. évi zárszámadás terhére, annál is inkább, mert hiszen az ép most készületben levő nagy debreceni események is jelentékeny összeggel befolyásolják majd ezt a zárszámadást.

Az amerikaiak támadásai az Airenél meghiusultak

Durazzot az olaszok elfoglalták

Vezérkarunk jelentése

Budapest, október 15. — Hivatalos jelentés.

OLASZ HARCTER.

A harci tevékenység tegnap is meglehetősen élénk volt.

DÉLKELETI HARCTER.

Durazzot, amelyet kiürítettünk, az olaszok megszállták.

Albániában és Szerbiában említésre méltó harci érintkezés nélkül mennek végbe mozdulatok.

A VEZÉRKAR FÜNÖKE.

A német jelentés

Berlin, október 15. A nagyhíradiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTER.

Flandriában az ellenség újból széles fronton megkezdte támadásait Baren és a Lys között és sikerült első vonalainkon túl előrenyomulnia. Délújában a Cortemarc—Roose-laere-vonalon folyt a harc, amely kemény tusa után az ellenség kezére jutott. Isseghentől délkeletre és Menintől északkeletre állították meg az ellenséget. Menin és Vervico helységeket erős támadásokkal szemben megvédtük. Komen mellett meghiusítottuk a Lys folyón való átkelési kísérletüket.

A délután megújított támadásoknál Hansaem és Cortemarc helységeket elvesztettük. A Gys két oldalán meghiusultak az ellenség erős, páncélos kocsiikkal megkísérelt támadásai. Isseghen és Menin között az ellenség délután csak kis területnyeréséget tudott elérni. Sikeres előtér harciok Lille-től nyugatra és a Haute-Dele csatorna mentén.

A Selle-szakaszon (Haussytól északra) és St. Souplet mellett meghiusultak az ellenség részleges támadásai.

A német trónörökös hadserege portja: Sürri reggeli ködben az ellenség St. Quentintól keletre az Oiseon átkelt és átmenetileg megszállotta a Maegigny mellett és az Onignytól északra levő magaslatokat. Átkaroló ellentámadással a magaslatokról visszavertük az ellenséget az Oise partjára. Heves részleges harcok új harcvonalaink mentén, Laontól északra és az Aisne-

től nyugatra és az Aisne-lyben, Grandprétől délnyugatra.

Gallwitz tábornok hadserege portja: Az Aire és a Maas között nagy erővel támadtak az amerikaiak. A harcok súlypontja az Airetől keletre és Charpentier két oldalán, a Bantevillebe vezető út mentén volt. Helvenkint négy ízben megismételt támadások, Romagne kétoldalán elért csekély terepnyeréségtől eltekintve, meghiusultak.

DÉLKELETI HARCTER.

A Nistől északnyugatra és északra levő magaslatokon kisebb harcok voltak.

LUDENDORFF,

első főszállásfőnök.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Csokonai-színház

SZFRDA: II. József. C) bérlet.

CSÜTÖRTÖK: Rab Mátyás, operett. Ujdon-ság. Bérletszűnet.

PÉNTEK: Rab Mátyás. Bérletszűnet.

SZOMBAT: Rab Mátyás. Bérletszűnet.

VASÁRNAP: Délután Tul a nagy Krivánon, operett. — Este: Rab Mátyás. — Bérletszűnet.

Vigszínház

SZFRDA: Hoffmann mesél, operett.

CSÜTÖRTÖK: Tiszavirág, operett.

PÉNTEK: Tiszavirág.

SZOMBAT: Délután Tul a nagy Krivánon, operett. — Este: Tiszavirág.

VASÁRNAP: Délután: Hoffmann mesél. — Este: Tiszavirág.

Ritta Sachetto a Vigszínházban. A világ egyik legismertebb táncművésznője szerepelt ma a Vigszínházban: Ritta Sachetto. Tanítványa, Marie Wittels, akinek az est egy részét kellett volna betöltenie, hirtelen megbetegedett s így csak Ritta Sachetto lépett föl. A művésznő tánca klasszikus, szép és sok egyéni fölfogással magvarázó tánc, amely a megszokott balletfiguráktól mindenben eltér. Ez egyéni fölfogás mellett azonban kétségtelen, hogy a zene minden nyan-szát ki tudja felelni s valóságos meztáncol a pianokat és allegrokat. Kifejező képessége teljes és ebben tökéletes plaszticitása első-rangú eszköze. Minden zenét a legteljesebb öntudattal táncol, a zenei mű témáitához ragaszkodik s annak minden variációjában új öntudatosága olyan erős, hogy azt meg-érezttük a legszenvedélyesebb kitérések interpretálásánál is. Táncai közül Chopin Walzer-e, Moszkowski Polonaise-je és Mazurkái, valamint Caprice espagnole-ja és Rubinstein Torreador en Andalouse-ja aratott nagy sikert. Kár, hogy második estjét nem tarthatta meg. A zenét szolgáló zongorakíséret művészi volt.

Ritta Sachetto előadása elmarad. — (A színházi iroda jelentése.) Ritta Sachetto nővendéke hirtelen megbetegedvén, a mára hirdett Ritta Sachetto-táncestély elmarad. Az előre váltott jegyek a pénztárnál visszaváltatnak. Helyette ma este a Vigszínházban Honthy Hanna felléptével a Márványmenyasszony operett kerül színre.

Tiszavirág. (A színházi iroda jelentése.) A Tiszavirág operettben Honthy Hannának olyan parádés szerepe van, amely Pozsonyban sorozatos előadásra segítette az operettet. Az ő kedvéért vette fel műsorára az igazgatóság a Tiszavirág-ot, amely csütörtökön kerül először színre a Vigszínházban. Honthy alakítása páratlanul művészi, csodás táncával előreláthatólag számtalan előadást fog biztosítani a Tiszavirág-nak.

Rab Mátyás. (A színházi iroda jelentése.) Csütörtökön a Csokonai-színházban a Rab Mátyás eredeti operett kerül bemutatásra. — Görög Olga, Daka Anna, Remete és Székely Gyula játszák a főszerepeket.

A Vigszínházban ma a Márványmenyasszony. (A színházi iroda jelentése.) — Ma este a szezon legnagyobb sikert aratott operett-újdon-sága, a Márványmenyasszony kerül színre a Vigszínházban. A főszerepeket Honthy Hanna, Serégh Marcsa, Záró Gizi, Egyed Lenke, Káldor, Remete és Várnay játszák.

A harang (Die Glocke). F. Schiller világ-hírű költeményét mutatja be ma az Uránia. A főszerepet Lia Ley játsza; a film öt részben mutatja be ezt a remekművet.

Fénysugár az éjben című négy felvonásos dráma az Apollo mai szenzációja.

HIREK

A közgyűlés előkészítése. A város jog- és pénzügyi bizottsága az októberi közgyűlés elé kerülő ügyek előkészítésére e hó 16-án, szerdán délután 3 órakor ülést tart, amelyen többek között tárgyalás alá kerül a halastavakra újabb póthitel kérésének az ügye. — a Simonffy-utca 2. számú bérház eladása, — szabályrendelet-tervezet a közlekedési adóról, — a közalkalmazottak helyzetének javítása, az üresedésben levő tanácsnoki állás betöltése.

A debreceni egyetem új orvostanárai. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Reichenauban ez évi szeptember 18-án kelt legfelsőbb elhatározásával a magyar valóság- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére a debreceni tudományegyetem orvostudományi karán a kórbonctan és kötszövet-tan, az általános kór- és gyógytan, valamint az élettan részére egy-egy tanszék szervezését megengedte, egyszersmind a kórbonctan és kórszövet-tan tanszékére Orsos Ferenc dr., az általános kór- és gyógytan tanszékére Verzár Frigyes dr., az élettan tanszékére pedig Vészi Gyula dr. egyetemi magántanárokat egyetemi nyilvános rendes tanárokká a VI. fizetési osztályba a törvényszertől illetményekkel kinevezte.

Az 1918. évi tengeriért fizetendő ártöbblet. A debreceni közlélmézési ügyosztály közli, hogy azok, akik 1918. november hó 15-ig tengeriüket közszükségleti célra, vagy megvételeire önként felajánlják, illetve a Haditermény Rt. által megszabott időben leszállítják, a megállapított legmagasabb áron felül mázsánként a fajtengerire 15 koronában, a közönséges kevert tengerire pedig 10 koronában megállapított ártöbbleten felül még további 15 korona ártöbbletre van igénye.

Földi tisztiorvost ötödifélévi börtönre ítélte a Kuria. Budapesti tudósítónk jelenti: Földi Emil dr. fővárosi tisztiorvost katonaszabadítás miatt 1916. májusában letartóztaták és ettől kezdve több mint egy évet töltött vizsgálati fogságban. A budapesti büntetőtörvényszék a múlt évben tárgyalta ezt az ügyet és három évi és 6 hónapi börtönre és 15,000 korona pénzbüntetésre ítélte Földit és elrendelte a nála talált, bünyeként lefoglalt értékpapírnak és készpénznek elkobzását, 162,000 korona értékben. A törvényszék Földit 200,000 korona biztosíték ellenében szabadlábra helyezte. Az ítélőtábla ezt az ítéletet megváltoztatta és Földit öt évi börtönre és 17,500 korona pénzbüntetésre ítélte. Ma tárgyalta ezt az ügyet a királyi Kuria I. büntetőtanácsa. A tanács mind a két alsófokú ítéletet megsemmisítette, a főügyészség és a vádlott védője részéről bejelentett semmisségi panaszokat a legnagyobb részben visszautasította és Földit bünyesnek mondotta ki husz rendbeli csalás büntetésében, továbbá három rendbeli csalás kísérletének büntetésében és ezért négy évi és hat hónapi börtönre, tíz évi hivatalvesztésre, politikai jogainak felfüggesztésére és hatszor 2500, összesen 15,000 korona pénzbüntetésre ítélte. A börtönbüntetésből a tanács a vizsgálati fogsággal egy évet és egy hónapot kitöltöttnek vesz. — Az ítélet megokolásának felolvasása közel egy félóraig tartott.

— **Iskolai alapítványokért miniszteri köszönet.** Fazekas Sándor c. főigazgató, áll. reálisk. ny. igazgató 1000—1000 koronás ösztöndíj- és jutalomdíj-alapítványt tett a debreceni állami reáliskola javára. Az alapító-levelek jóváhagyásával kapcsolatban a vallás- és közoktatásügyi miniszter köszönő iratot intézett az alapítványtevőhöz, amely így hangzik: „Örömmel értesültem, hogy Nagyságod a debreceni m. kir. állami főreáliskola javára 1000—1000 korona tőkével egy-egy ösztöndíj- és jutalomdíj-alapítványt tett. Fogadjá Nagyságod ezen, a hazai tanügy érdekét előmozdító áldozatkészségéért őszinte köszönetemet. Budapest, 1918. évi augusztus hó 12-én. Zichy.”

— **Rekvirálják a bort a hadsereg számára.** Hajdúvármegye törvényhatóságához a napokban érkezett le a földmivélségi minisztériumnak az a rendelete, amely az idej bortermés rekvirálása iránt intézkedik. A rendelettel egyidejűleg leiratot is intézett a földmivélségi miniszter és ebben a leiratában megindokolja rekvirálási rendeletét. Közli a miniszter, hogy a hadsereg ellátása céljából 150,000 hektoliter borra van szüksége. — A háboru első évében egyáltalán nem okozott gondot ennek a szükséges mennyiségnek a beszerzése, azonban a háboru tartama alatt évről-évre rosszabbodott a helyzet, úgy, hogy a hadseregnek borral való ellátása súlyos gondok elé állította a minisztériumot. Minthogy pedig a hadsereg részére a mai tilthajtott bor-árakat nem lehet megadni, a minisztérium kénytelen volt elrendelni a rekvirálást, még pedig olyképen, hogy a bortermés bizonyos százalékát már a szüret alkalmával le kell foglalni, illetőleg rekvirálni. Ennek a rekvirált bizonyos százalékának igénybevétele a minisztérium nézete szerint nem fogja megterhelni a termelőt. — A földmivélségi minisztérium utasítja a vármegyét, hogy figyelmeztesse a bortermelőket, hogy a rekviráláson felül a megállapított áron önkéntes felajánlás útján is elfogadják a bort, ha a termelőnek van hordója, amelyben a bort átvételéig tartani tudja. Az önkéntes felajánlásokról az állami közpincék budafoki felügyelőségét kell értesíteni, amely az ajánlatokat előjegyzésbe veszi. — Közli végül a földmivélségi miniszter azt is, hogy ha az önként felajánlott borból a hadsereg szükségletét, a 150,000 hektolitert fedezni tudja, akkor a lefoglalt, illetve rekvirált bormennyiségre egyáltalán nem reflektál, vagy pedig a körülményekhez képest csak a 150,000 hektoliternek quantumát veszi át, vagyis a nem feltétlenül szükséges bort meghagyja a termelőnek.

— **Gondozónővendékek alkalmazása.** Az állami gyermekmenhelyben intelligens urileányok gondozónővendékekül felvételnek. Gondozónőkké való kiképzésük 3 hónapig tart, mely idő múlva megfelelésük esetén véglegesítették és alkalmaztatni fognak, addig is azonban kiképzésüknek ideje alatt az intézetben lakást, teljes ellátást és havi 60 korona ruhasegélyt kapnak. Jelentkezni az állami gyermekmenhely másodorvosánál a délelőtti hivatalos órák alatt lehet. — Az állami gyermekmenhely igazgatósága.

— **Angyalcsináló szülész.** A debreceni rendőrség ma előzetes letartóztatásba helyezte Kovács Lajosné debreceni szülésznot, akiről megállapították, hogy magzatelhajtás büntetést követte el. Kiderült ugyanis, hogy egy Gál Erzsébet nevű cselédnél tiltott műtétet végzett. Az esetre úgy jöttek rá, hogy a detektívek megfigyelték Gál Erzsébetet, hogy Kovácsnéhoz jár s ennek lakása körül ólálkodik. Felelősségre vonták és ekkor Gál Erzsébet bevallotta a bűnét. A rendőrség tovább nyomoz ez ügyben, mert az a gyanúja, hogy Kovácsnénak e téren nagy multja van. Különben is Kovácsné kerítés miatt már egy évi börtönrre ítélték s hivatalától is felfüggesztették két évre.

— **Gyorsírásban teljes jártassággal bíró gépirónót keresünk.** Írásbeli ajánlatok lehetőleg személyesen nyújtandók be Hegedűs és Sándor cégnél, Ferenc József-ut 34. sz.

— **Elhalasztják a ruharendelet életbeléptetését.** Budapesti tudósítónk jelenti: Nemrég megjelent a ruharendelet, amely szerint november 1-től csak jegyre adnak ruhát. A kereskedők azonban nem tudtak áruraktáraik kimutatásával elkészülni és kérvényt intéztek a kereskedelmi miniszterhez, hogy tolja ki a rendelet határidejét és mondja ki, hogy október 15-ike után is lehet bizonyos számú ruhát eladni. A kereskedelmi miniszter méltányolta a kérést, amelynek eredményeképpen egy pótrendelet jelenik meg. A kormány még nem készült el a ruhahivatal szervezésével és így valószínű, hogy a ruhahajlék csak december 1-én fognak életbelépteni.

— **Debrecenben keresett betörő.** A nagyváradai rendőrség értesítette a debreceni rendőrséget, hogy ott szombaton reggel ismeretlen tettesek betörték Nagy Béla református lelkész lakásába és onnan nagyértékű ruhaneműket loptak el. A rendőrség megindította a nyomozást és kiderítette, hogy a betörést Pál Lőrinc és Botlik János Gyula 37-es szökött katonák követték el. — A két tettes közül a rendőrség Pál Lőrincet tegnap délután el is fogta. Érdekes körülmények között történt az elfogatás. Dienes detektív, a kire az ügyet bízták, tisztában volt azzal, hogy a betörést nem „hivatásos” betörő követte el, hanem olyan egyén, aki rovttmultu ugyan, de a betörés mesterségében még nincsen nagy praxsisa. Ezek névsorát nézte át és csak egy találmra Pál Lőrincet szemelte ki és elment Pálnak Kolozsvári-utca 59. szám alatti lakására. Ott talált egy Kovács Eszter nevű leányt, aki elmondta, hogy ő pénteken jött Nagyváradra és akkor a lakásban gyanus sürgés-forgást észlelt, látta, hogy csomagokat szállítanak el. A rendőrség ezek után Pál Lőrincet letartóztatta, aki be is vallotta bűnét, sőt elmondta még azt is, hogy a főbűjtő Brájer Dezső volt, a másik büntárs pedig Botlik Gyula János, aki Debrecenbe szökött, hogy a lopott tárgyak egy részét ott értékesítse. A debreceni rendőrség most nyomozza a váradai betörőt.

— **Intézeti személyzet alkalmazása.** Az állami gyermekmenhelyben 2 gyermekkeszítő, 2 szárazdajka, 2 konyhaleány, 3 mosónő és 1 vasalónő állandó alkalmazásra felvételnek. Az alkalmazottak lakáson és teljes ellátáson kívül meggyezés szerinti bért kapnak. Részletes feltételek a délelőtti hivatalos órák alatt az állami gyermekmenhely gondnokánál megtudhatók. — Az állami gyermekmenhely igazgatósága.

— **Betörés a rokkant-iskolába.** Ma este eddig ismeretlen tettesek betörték a fémipari szakiskolában levő rokkant-iskolába s onnan több cipőfelsőrést, kész cipőt és talpat loptak el. A katonai rendőrség most keresi a tetteseket.

ADAKOZZUNK A VÖRÖS KERESZTNEK!

Szt. Pál Gyógyintézet

Debrecen, Egyházpálya.

Természetes gyógytényezőkkel felszerelt intézet járó chronikus beteg részére. Tüdőbetegnek elkülönített helyiségekben új különleges gyógymód. Rendelés egész nap.

VISZKETEG

sömör, ruh, sebek és mindennemű bőrbaj kezelésére és teljes kigyógyítására a legbiztosabb szer a

BOROKA KENOCS

Nem piszkít és szagtalan. Kis tégely 4 korona, nagy tégely 6 korona, családi tégely 10 korona. Hozzávaló **BOROKA SZAPPAN** 6 korona. Készít **Görög Sándor** gyógyszerész, Nagykörs. Debreczenben kapható: Bárány Sándor, Batáry István, Dénes Artur, Kubek S. Örökösöl, Mandel József, Mihalovics Jenő, Muraközy László, Petes László, Reichard Sándor, dr. Szabenyi Árpád, Szendrei Béla gyógyszerésztárban, továbbá dr. Rex Ferenc és Központi drogériában.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szőlő 2 korona, minden további szó 20 fillér. Vasár- és ünnepnapokon 10 szőlő 3 korona, minden további szó 30 fillér. Kívér betűkkel nyomottak kétszeresen számítódnak.

Aranyat-ezüstöt, briliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házhoz is elmegyek, Stelner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.

Hatvan hectoliter új bor hordóval együtt eladó Rákóczy 38. szám.

Aknek

örömt aranya, ezüstje, ékszeze, vagy zálogleve van eladó, hívja meg Krámer, Arany Bika-bérház 3.

Eladó

a Szoboszlói uton 3 hold tanyás fekete szántóföld. Vároستól 4 km.-re Ertekezhetni: Gazdák Bankjánál.

Ondódon 3 hold 1-85 osztályu szántóföld. A látó képnél a Nagyhatú állomáshoz 1 kilométerre. Ertekezhetni: Gazdák Bankjánál.

Lapkihordó asszony

jó fizetés mellett felvétetik a kiadó-hivatalban.

Eladó Sámsoni-ut mentén Gerébtelepen, a vámház mellett, Kondor-utca 3. sz. ház, mely magában foglal 2 szoba, 2 konyha, kamra, pince és egyéb melléképítményekkel ellátott lakást, lo- és tehénistállót, sortés és aprómarha ólakat, görét stb. Az egész telek drót kerítéssel van körükerítve, 2 hold szőlő, veteményes és gyümölcsös kerttel ellátva. A szőlő teljes termésben van. Ertekezhetni a Debreceni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

Pénzbeszedő-szolgát

keresünk jó fizetéssel és jutalékkal Hoffmann és Kronovitz könyvnyomda, Debrecen Ferenc József-ut 49. sz.

Eladó szőlő és gyümölcsös. Széchenyi-kert, István-ut 26-28. sz. 3400 □-os, 120 méter utcai fronttal, a tisztviselő-telep szomszédságában, a villamos állomáshoz pár percznyire, a legnemesebb gyümölcsfákkal beültetve jutányos áron eladó. Felviagosítást nyújt László Imre városi nyomda.

Könyvkötősegedek,

jobb munkások, könyvkötő leányok és tanuló leányok felvételnek

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, PIACZ-UTOZA 49.

JÁNOSI ZOLTÁN

ABSOLON

című 5 felvonásos, bibliai tárgyú történeli tragédiája

Ára finom fehér papíron K 6—

finom velin papíron K 8—

kötve mindegyik 4 koronával drágább

kiadóhivatalunkban kapható.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Ferenc József-út 49., a főpostával szemben.